

8. ANJAN

- **Scientific name:** *Memecylon umbellatum*
- **Common name:** Ironwood
- **Marathi name:** अंजनी
- **Family:** Melastomataceae

Leaves and Arrangement

- **Type:** Simple
- **Arrangement:** Opposite, decussate
- **Petiole:** Approximately 1 cm long, canaliculate, glabrous
- **Lamina:** 1.8-8.5 x 0.8-3.8 cm, elliptic to elliptic-ovate
- **Base:** Acute to subattenuate
- **Apex:** Acuminate, sometimes acute
- **Margin:** Entire
- **Texture:** Coriaceous, glabrous, drying brown
- **Midrib:** Canaliculate
- **Secondary Nerves:** Obscure
- **Tertiary Nerves:** Obscure

Fruit

- **Type:** Berry
- **Shape:** Globose
- **Size:** 0.5 cm across
- **Colour:** Yellow
- **Fruiting Period:** October to November

Flowers

- **Colour:** Deep blue
- **Shape:** Inflorescence clusters of distinctly peduncled dense cymose umbels, axillary or on lateral tubercles
- **Flowering Period:** March to June

Bark Structure

- **Texture:** Fissured, thinly flaky when old
- **Colour:** Pale brown; blaze yellowish brown

Habitat

- **Height:** Up to 8 meters
- **Distribution:** Peninsular India and Sri Lanka; common throughout the Western Ghats

Uses

1. **Medicinal:** Leaves used for treating gonorrhea, leucorrhoea, and conjunctivitis.
2. **Dye Production:** Leaves and flowers used for dyeing cottons and woven goods.
3. **Fuel:** Wood used as fuel for producing Wootz steel and charcoal.
4. **Construction:** Wood used for building houses, boats, and making piles and axles.
5. **Ornamental:** Valued for its floral display and used as an ornamental plant.

Fun Facts

- The leaves contain a yellow dye used for dyeing the robes of Buddhist monks.
- The tree is known as "Ironwood" due to its hard wood.
- The flowers are offered to Lord Shiva in Tamil poetry.
- The leaves are sweet initially and then slightly sour due to the presence of starch.
- The wood is dense and heavy, often used traditionally for poles and house posts

8. ANJAN

- **Scientific name:** *Memecylon umbellatum*
- **Common name:** Ironwood
- **Marathi name:** अंजनी
- **Family:** Melastomataceae

पाने आणि त्यांची मांडणी

- **प्रकार:** साधी
- **मांडणी:** समोरासमोर, आडवी (डेकस्सेट)
- **पेटिओल:** सुमारे १ सेमी लांब, नळीसारखा, गुळगुळीत
- **लॅमिना:** १.८-८.५ x ०.८-३.८ सेमी, आयताकृती ते आयताकृती-अंडाकृती
- **तळ:** तीव्र ते उपपतला
- **टोक:** टोकदार, कधी कधी तीव्र
- **काठ:** अखंड
- **पोशाख:** कातडीसारखा, गुळगुळीत, सुकल्यावर तपकिरी
- **मध्य शिरा:** नळीसारखी

फळाचे वर्णन

- **प्रकार:** बेरी
- **आकार:** गोलाकार
- **आकार:** ०.५ सेमी रुंद
- **रंग:** पिवळा
- **फळांचा कालावधी:** ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर

फुलांचे वर्णन

- **रंग:** गडद निळा
- **आकार:** ठळक पेडुंकल असलेल्या घनदाट सायमोस अम्बल्सच्या गटात, अक्षीय किंवा बाजूच्या ट्यूबर्कल्सवर
- **फुलांचा कालावधी:** मार्च ते जून

साल रचना

- **पोशाख:** तडकलेली, जुन्या पानांवर पातळ चकत्या
- **रंग:** फिकट तपकिरी; पिवळसर तपकिरी

निवासस्थान

- **उंची:** ८ मीटर पर्यंत
- **वितरण:** द्वीपीय भारत आणि श्रीलंका; पश्चिम घाटात सर्वत्र सामान्य

उपयोग

1. **औषधीय:** पाने गोनोरिया, ल्यूकोरिया, आणि नेत्रदाहाच्या उपचारांसाठी वापरली जातात
2. **रंग उत्पादन:** कपड्यांच्या आणि विणकामासाठी पानांचे आणि फुलांचे रंग वापरले जातात

3. **इंधन:** लाकूड वूझ स्टील आणि चारकोल तयार करण्यासाठी इंधन म्हणून वापरले जाते
4. **बांधकाम:** घर बांधण्यासाठी, बोटी बनवण्यासाठी, आणि खांब आणि धुरे बनवण्यासाठी वापरले जाते
5. **सजावटीचे:** फुलांच्या प्रदर्शनासाठी आणि सजावटीच्या वनस्पती म्हणून मूल्यवान आहे

मजेदार तथ्ये

- पाने पिवळा रंग धारण करतात जो बौद्ध भिक्षूंच्या वस्त्रांना रंगवण्यासाठी वापरला जातो
- झाडाला कठोर लाकडांमुळे "आयर्नवुड" म्हणून ओळखले जाते
- फुले तमिळ काव्यात भगवान शिवाला अर्पण केली जातात
- पानांची सुरुवातीला चव गोड असते आणि नंतर ती स्टार्चच्या उपस्थितीमुळे किंचित आंबट होते
- लाकूड घन आणि जड असते, पारंपरिकरित्या खांब आणि घराच्या स्तंभांसाठी वापरले जाते

* Image Credit: India biodiversity portal